

Quan el general Prim va ser a Crimea

El reusenc va encapçalar una comissió d'observadors militars durant l'enfrontament entre russos i turcs, a mitjans del segle XIX

El monument de Prim, a Reus | Marc Busquets

Més enllà de la indignació i la por que ens provoca la **invasió russa d'Ucraïna**, a **Reusdigital.cat** ens hem decidit a indagar en la història del segle XIX per comprovar que aquesta zona sovint ha estat un **territori estratègic** on totes les potències europees han volgut tenir-hi presència.

En l'actualitat, és el traçat d'un gasoducte, però el segle passat eren les **rutes del comerç** internacional del cotó, la llana i els cereals qui convertien Ucraïna, i en especial la **península de Crimea**, en un pas estratègic que tothom volia controlar.

Enfrontament entre russos i turcs

El 1853 es va iniciar un **enfrontament entre russos i turcs** pel control de Romania i Moldàvia. L'evident voluntat expansionista russa tenia per objectiu aconseguir una sortida al Mediterrani, i això no va agradar a les principals potències europees que es van alinear amb els otomans.

La guerra de Crimea Foto: Creative Commons

El Regne Unit, França i el regnes de Sardenya i Piemont van oferir el 1854 el seu suport als turcs per evitar que els russos tinguessin el control de tota la regió. Per contrarestar la inicial victòria russa, els aliats van conquerir Crimea i el port de Sebastopol (on hi havia la principal base naval russa del Mar Negre).

Una comissió d'observadors

Àustria i Prússia no van voler entrar a la guerra de Crimea, tot i que tampoc els agradava l'actitud russa. **Espanya**, per la seva banda, va enviar una **comissió d'observadors** militars encapçalada per **Joan Prim** i Prats. La missió encomanada al reusenc tenia una doble finalitat: respondre a les pressions de França i el Regne Unit i, especialment, allunyar-lo dels cercles de poder espanyols, alhora que fer la guitza al tsar rus Nicolau I, qui havia donat suport als carlistes i seguia sense reconèixer a Isabel II com a reina d'Espanya.

Considerats aquests fets, es fa estrany entendre com un **miler d'excombatents carlistes** estaven lluitant amb la legió estrangera francesa en contra dels russos i, per tant, al costat de Prim. Prim va arribar en ple mes d'agost a Constantinoble, avui Istanbul, on va gaudir d'una setmana de tranquil·litat a la capital turca que va aprofitar per fer amistat amb els cabdills locals.

La figura d'Omar Pasha

A finals d'agost va marxar cap a Bulgària. Va arribar-hi al cap de quatre dies i hi va conèixer el general de l'exèrcit de Rumèlia, **Omar Pasha**, militar de l'exèrcit otomà d'origen croat que va ser acusat desfalç, raó per la qual va abandonar l'exèrcit de l'imperi austríac i es va enrolar al turc. Prim va aconsellar en estratègia militar a Pasha en la seva lluita contra els russos.

Retrat del general Prim Foto: Creative Commons

Els suggeriments de Prim van ser tan encertats que el general musulmà li va proposar que es passés a l'exèrcit turc, tot oferint-li d'entrada el rang de general. Prim va refusar l'ofertament de Pasha. Semblava que Prim havia acabat la seva exitosa feina d'observador a la guerra d'Orient i podria tornar cap a casa, però quan era a **Marsella** va haver de tornar al front búlgar per assistir Pasha en la seva ofensiva contra els russos al riu Danubi. La batalla es va saldar amb 4.000 morts i amb l'entrada victoriosa a Bucarest del general otomà.

Pasha, en mostra d'agraïment a Prim, li va regalar un **luxós sabre i un cavall** que per desgràcia va haver de vendre perquè no el va poder carregar al vaixell. El que sí que va precipitar la tornada a Espanya del general Prim va ser la **Vicalvarada**, una revolta militar encapçalada pel general O'Donnell que va iniciar el que es coneix com el bienni liberal entre 1854 i 1856. En aquell període, Prim va ser diputat per Barcelona pel Partit Progressista, tot començant una trepidant carrera política a Madrid que el va portar a la mort, ara fa 150 anys.